

ŠKOLNÍK

školní rok
2007-2008

listopad

Z P R A V O D A J Z Á K L A D N Í Š K O L Y V C H R A S T A V Ě

BESEDA O KANADĚ A AUSTRÁLII

V ponděli 22. 10. 2007 se v naší škole v rámci výuky anglického jazyka uskutečnila plánovaná beseda s manželi Smržovými. Před mnohalety emigrovali do Kanady, resp. Austrálie. Žákům 9. ročníku zodpovídali otázky týkající se převážně školství v těchto státech, porovnávali jsme rozdíly v systému školství, zajímavé byly informace týkající se zdravotnictví nebo bezpečnosti silničního provozu. Paní Smržová ukázala žákům překrásné fotografie z Austrálie. Bohužel během jedné vyučovací nebylo možné zodpovědět všechny dotazy. Žáci jistě získali motivaci ke studiu cizího jazyka - paní Smržová, středoškolská učitelka, zdůraznila schopnost dorozumět se cizím jazykem jako velmi užitečnou.

Jitka Ramírezová

DEN SPECIÁLNÍCH TŘÍD NA XII. ROČNÍKU "DEN V PŘÍRODĚ"

Dne 20. září 2007 se konal XII. ročník - Den v přírodě - pořádaný Základní školou praktickou Gollova. Tato soutěž byla zaměřena na ochranu přírody, poznávání přirodnin, zdolávání terénu, hod na cíl a šplh. Soutěž byla rozdělena podle kategorií a soutěžící ji absolvovali ve tříčlenných hlídkách. Misto konání vybral pořadatel v okolí Lesního koupaliště v Liberci.

Naše škola vyslala do soutěže pět tříčlenných hlídek ve všech kategoriích.

Počasí nám v den soutěže přálo, bez problémů jsme se přesunuli do Lidových sadů a na samotné místo určení. Přivítalo nás chladivé údolí v blízkosti Lesního koupaliště. Organizátor všechny seznámil s pravidly soutěže. Hlídky byly pouze zaskočeny z délky trasy. Podle kategorií se jednalo o 3 km, 4 km a 5 km. Všichni nabuzeni soutěživým duchem se postupně dali do plnění první nevšední disciplíny, zapálení ohně bez pomoci papíru a k dispozici měli pouze tři zápalky. Pak následoval běh v terénu s plněním úkolů. Skoro všechny hlídky zvládly trať bez problémů, až na dvě hlídky, které se ztratily a pořadatel již začínal být neklidný. Vše nakonec dopadlo dobře a všichni se ve zdraví vrátili.

Náš tým byl velmi úspěšný, získal tři umístění, a to v každé kategorii.

Kategorie I. 4. – 5. ročník první místo – Milan Tomáš, Bohuslav Pražák, Vendula Pilnáčková

Kategorie II. 6. – 7. ročník druhé místo - Ivan Badi, Pavel Grundza, Helena Bendasová

Kategorie III. 8. – 9. ročník třetí místo – Lukáš Závůrka, Pavel Šindelář, Michaela Bendasová

Všem dětem z naší školy, které se účastnily této soutěže, náleží pochvala za dobré chování a dosažené výsledky.

Zpracoval - Karel Řehák

Vlastní variace na náhodná slova

Onoho večera já měl jsem sen,
pták na větví byl všemi opuštěn.

Tam seděl s hlavou shrbenou,
ve mně jak v zrcadle odrázel se jeho splín.

Věděl jsem, co on s duší zhrzenou,
chtěl vyjádřit svým krákáním.

(Hoblíková L., IX.A)

Kůň

Vidím tě v měsíčním světle stát,
jsi šťastný, spokojen a rád.

Máš duši, která se nikdy nevzdá,
jsi rád, když na tobě někdo tryská.

Jsi hodný a máš krásné oči,
které se podobají barvě noci.

Vidím tě v měsíčním světle stát,
jsem šťastná a ty rád.

(Pelantová P., IX.A)

EKOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

Je podzim a my se opět chystáme na ekologickou olympiádu. Je to náročná příprava, protože musíme nastudovat spousty písemných materiálů o přírodě a projít sbírky hornin a minerálů, hmyzu, herbáře, podívat se do knih na živočichy, houby a rostliny.

Naučit se je poznávat, ale i něco více o nich se dozvědět a doufat, že to zrovna by mohlo být v soutěži. Tak taková je příprava žáků, než odjedeme na soutěž.

Také letos proběhla ekologická olympiáda pro žáky ZŠ ve dnech 19. a 20. října na Střední lesnické škole ve Šluknově. Za školu soutěžila dvě tříčlenná družstva a podařilo se jim obsadit první a druhé místo.

1. místo obsadilo družstvo ve složení Karlik Lukáš, Šormová Eliška a Hoblíková Lenka a 2. místo ve složení Vydra Tomáš, Kostelencová Markéta a Struhovská Nikola.

Současně s hlavní soutěží probíhala další soutěž o ekologický obrázek a básničku.

I tyto soutěže žáci vyhráli. Obrázek si ponechali pořadatelé a vítěznou básničku předkládám.

Na paloučku slunko svítí,
z dálky nákladák se říti.
Odpadu je korba plná,
na mýtinku vyvržena.
Odpad lesem smrdí,
jak když kanec prdí.
Ochránci již vztekle křičí,
že jim špína lesy ničí.

Hana Nejmanová

ZPRÁVA O NÁVŠTĚVĚ LIDIC A PRAHY

Stalo se již tradici, že žáci 9. tříd základní školy každoročně na podzim navštíví Lidice a hlavní město Prahu. Nejinak tomu bylo i letos. 54 žáků pod vedením vyučujících V. Řehořka, K. Kaškové a I. Steidlové odjelo 4. října v 7:30 z autobusového nádraží. Zatažená obloha a občasné přeháňky nás naštěstí provázely jen k hranicím Prahy, pak se dokonce občas objevila i modrá obloha. Nezdržela nás ani stále přeplněná Jižní spojka v Praze a v půl desáté jsme zastavili na parkovišti u památného místa v Lidicích.

Působivá expozice a prohlídka míst, kde dříve stávaly Lidice, silně zapůsobily na většinu žáků. Společná fotografie před sousosím lidických dětí bude ve škole připomínat návštěvu vesnice, jejíž pohnutý osud zná celý svět.

V poledne jsme dorazili na Hradčanské náměstí. Právě končilo střídání hradní stráže. Naše další kroky vedly k Chrámu sv. Václava. Těšili jsme se na 287 schodů, které vedou na vyhlídkovou věž. Odměnou za vynaloženou námahu nám bylo krásné panoráma Prahy. Proti loňsku jsme na Pražském hradě zaznamenali také několik změn, bohužel spíše k horšemu. Zatímco vloni měli žáci základních škol vstup do památných míst (Vladislavský sál, Zlatá ulička) zdarma, letos se už všude musí platit. Do kostela sv. Václava byl vstup dokonce uzavřen.

Odpoledne jsme sestoupili po Starých zámeckých schodech na nábřeží Vltavy a přes Karlův most, jehož část se opravuje, jsme zamířili na Staroměstské náměstí. Půlhodinový rozchod využili žáci jako vždy – posilnili se v prodejnách KFC a McDonald's.

Exkurzi jsme ukončili v Chrámu Cyrila a Metoděje v Resslově ulici, v místě posledního boje československých parašutistů, kteří spáchali atentát na zastupujícího říšského protektora R. Hendricha. Dokumentární film, následná návštěva kobky i pravoslavného chrámu nenechaly nikoho lhostejným.

Je potěšující, že mnoho žáků projevuje velký zájem o naši historii. Vědomosti některých chlapců jsou obdivuhodné. Chceme v podobných akcích pokračovat, aby se nadále prohluboval zájem o naši bohatou minulost.

V. Řehořek

Pátý dopis Praze

Milá Praho,

29. 9. 2007

latinské přísloví zní: Věmý přítel je medicinou duše. A my už jsme se stali přáteli.

Navštívili jsme Tě už popáté. A zase jsme objevovali Tvé krásy a tajemství. A zase jsi nás mile překvapila. Jak jinak!

Většinu zrána zamračené, ale nakonec slunečné a zářící soboty jsme strávili v Tróji, v Tvé zoologické zahradě. Spolu se Zdeňkem Svěrákem jsme se museli ptát: „Přírodo, kam chodíš na ty nápadny?“ Za pár hodin jsme zhlédli zvířátka z celé zeměkoule. Paráda! Nemohli jsme samozřejmě zapomenout pozdravit se s naším starým známým, totiž se sv. Václavem – a hurá domů!

Autobus Student Agency také nemá chybou!

Kamarádko Praho, ještě Tě jako parta 9. C navštívíme zjara a potom už každý sám. My už totiž budeme končit se základním vzděláváním, drž nám palce, ať se nám povede výběr povolání a středních škol!

My Ti také budeme fandit a neboj, nezklameme Tě.

S pozdravem

Žáci 9. C s Hanou Šnýdrovou
a Martinou Zimmermannovou

EXKURZE PÁŤÁKŮ DO PLANETÁRIA

Nové učivo o vesmíru a sluneční soustavě je pro páťáky sice lákavé a přitažlivé, ale dost náročné. Proto jsme vyrazili do planetária a hvězdárny v Teplicích, abychom vše, co už známe či dosud neznáme, prožili pod umělou hvězdnou oblohou.

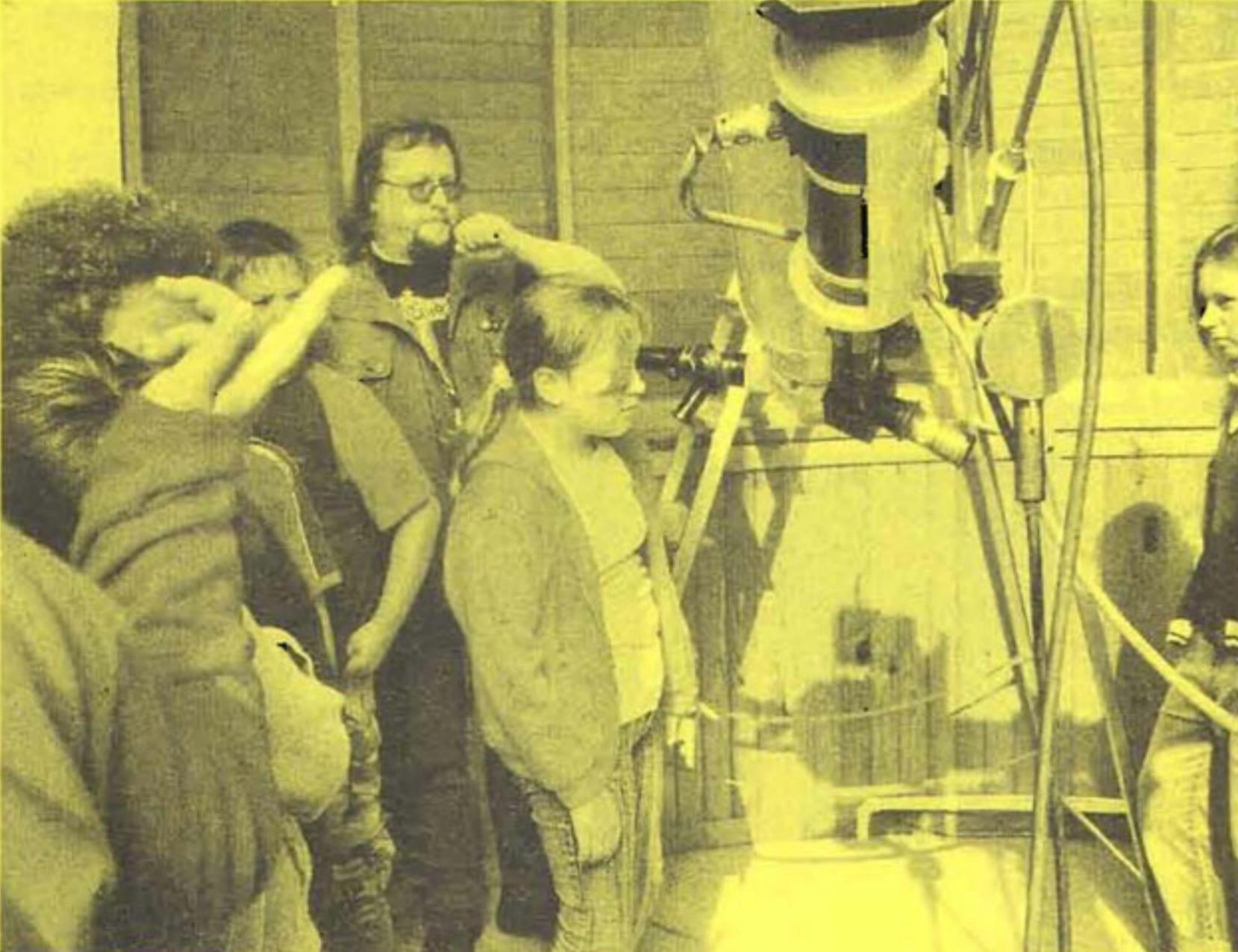
Planetárium nás přivítalo moderním prostředím. Usadili jsme se do pohodlných sedaček a čekali v pololeže na odborný výklad astronoma. Zpočátku jsme chápali všechno, nedali jsme se odradit ani zálužnými otázkami. Na závěr exkurze jsme zhlédli kratší dokumentární film, který však byl chvílkami trochu těžší pro pochopení.

Následoval přesun na hvězdárnu. Byla to zároveň docela pěkná procházka. Uvnitř jsme se seznámili s pravým hvězdářským dalekohledem a každý se mohl podívat na Slunce. Poznali jsme, jak je nebezpečné používat dalekohled bez filtru. Moc se nám líbilo, jak se posunovala kopule hvězdárny. Měli jsme klamavý pocit, že se pohybujeme.

Exkurze byla náročná, a tak jsme přivítali trochu odpočinku se svačinou od maminek. Trochu jsme se proběhli a už honem k autobusu, čeká nás dlouhá cesta domů.

Paní učitelky teď doufají, že po této exkurzi nebudou mít při hodinách přírodovědy velkou práci. Děti si vše zapamatovaly a budou se učit samy...

VI. Kollmannová, E. Vodičková

SETKÁNÍ NEJLEPŠÍCH SBĚRAČŮ

Ve středu 17. října odjelo osm nejlepších sběračů na škole ve sběru baterií, víček a PET lahví na setkání a předávání cen nejlepším školám v okresu Liberec. Setkání pořádala organizace Armillaria ve svém středisku v Konopné ulici v Liberci.

Pro děti byl připraven doprovodný program. Mohly si vytvořit z přírodních materiálů obrázek, ozdobit kolíček, ze zbytků látek pouzdro na mobil, vyrýt si obrázek do dřeva pomocí rydel, zasoutěžit si, vyslechnout přednášky o rybách a významných stromech a o sběru druhotních surovin. Hlavně se dozvěděly, že třídění odpadu má smysl a hlavně, pokud je pečlivě vytríděn, jde do výroby jako prvotřídní surovina. Například z bílých PET lahví, které jsou zbaveny víčka a etikety, se vyrábějí náplně do polštářů a dek nebo se z nich vyrábí látka. Pokud nejsou láhve takto vytríděné, musí je nějaký zaměstnanec vytrídit a nebo se používají do výroby už jen jako pojídlo.

Žáci si užili pěkný den, domů si odvezli své výrobky, odměny a ceny pro další spolužáky.

Nejmanová Hana

Romové v České republice mají „zelenou“. Mají spoustu výhod. Byla pro ně zřízena Romská komunitní centra, kde mohou docházet na volnočasové aktivity. V Romském komunitním centru je mnoho vzdělávacích programů, například počítače, cizí jazyky a doučování. To vše je pro děti zdarma. Ve školách mají asistenty, kteří s komunitou jednají a pomáhají dětem. Také organizují volnočasové aktivity, které mají zdarma.

Dále mají podporu na středních školách, kde dostávají za každé pololetí finance – je jim propláceno jízdné a školní pomůcky. V ČR jsou zřízena občanská sdružení, kde pracují převážně Romové, kteří mají snahu organizovat kurzy. Tato sdružení a různé organizace jsou závislá na projektech, kde dostávají dotace na různé akce a přípravné či naučné kurzy. Například existuje občanské sdružení PROROM.

Tyto výhody neměla například Elena Lacková, nar. 22.8.1921. Tato žena vyrůstala v romské osadě ve Velké Sariši na Slovensku. Lidé v osadě sháněli živobytí, jak se dalo. Obživu obstarávali všichni členové rodiny. Děti, kterým bylo 4 nebo 5 let., chodily s dospělými na maliny, jahody a na houby. Oblečení nenosily tak jako dnes. Nosily pořád stejně tričko – roztrhané, špinavé. Mgr. Elena Lacková psala romské verše, povídky, povídky a divadelní hry. Jako první romská žena ze Slovenska absolvovala vysokoškolské studium – studovala dálkově Filosofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze. Elena Lacková založila první romské Kočovné ochotnické divadlo. V roce 1952 napsala a nastudovala hru „Nový život“.

ROMSKÁ PROBLEMATIKA

Romská problematika je stále se probírající téma ve všech médiích i mimo něj, ale i přesto není toto téma dostatečně prozkoumáno. Jelikož souvisí s mou prací romské koordinátorky na Základní škole v Chrastavě, rozhodla jsem se tomuto tématu více věnovat. Když jsem nastoupila jako asistentka pedagoga, domnívala jsem se, že budu mít práci ulehčenou tím, že sama pocházím z romské rodiny. Do této rodiny jsem vkládala a vkládám veškerou svou energii, a i když jsou situace mnohdy obtížné, vždy se je snažím za každou cenu vyřešit. V základních a speciálních školách by měli fungovat asistenti pedagoga, protože mají čas docházet do rodin a věnovat se problémovým žákům, kteří neplní základní povinnou školní docházku. Tento problém se týká i romských dětí, proto je dobré mít asistenta z této menšiny, který má pro tyto rodiny větší porozumění a dokáže se včítit do jejich mentality.

Asistent pedagoga má mít odpovídající vzdělání, vzhled a slušné vystupování. Měl by umět srozumitelně vysvětlit problémy v učení a chování žáků.

Pro práci v prostředí romských rodin je desatero příkázání:

1. Osobní motivace – určit, proč chci tuto práci dělat
2. Osobní cíl
3. Osobní personální kredit – sebekázeň
4. Odborná způsobilost
5. Praktická činnost – orientace v terénu, vědět na koho se obrátit
6. Krátkodobé a nenáročné cíle – po komunitě
7. Neasimilovat komunitu – nechtít od nich, aby žili stejně jako vy
8. Každému pomoci jen do té míry, jak chce on sám
9. Osobní psychohygiena
10. Supervize

Gabriela Balážová

SAMC - nepostupový - "Chrastavská Beruška" - II. ročník

V sobotu 22. září 2007 se uskutečnil II.ročník „Chrastavská Beruška“ (soutěž v aerobiku), který pořádal oddíl aerobiku „Beruška“ při ZŠ nám. 1.máje v Chrastavě ve spolupráci s ČSAE jako soutěžní aerobik master class – nepostupový.

Soutěžilo se ve čtyřech kategoriích. V 0. kategorii se představily děti ve věku do 7 let (36 dětí), kde se dětem věnovala lektorka Radka Chmelová (Děčín). Nejmladší soutěžící si zacvičili formou hry na písničky z pohádek. Lektorka použila také obrázky a tím zpestřila dětem cvičení.

Po cvičení všichni obdrželi dárek a byly vyhlášeny tři miss sympatie.

V I. kategorii soutěžily ročníky 99, 98, 97. Tady se představila lektorka Jana Jarošová (Hrádek nad Nisou). V této kategorii se zúčastnilo 60 startujících. Proto proběhlo základní kolo, semifinále (30 dětí) a finále (15 dětí). Ve II.kategorii startovalo 33 soutěžících ročníků 94, 95, 96, a tak proběhlo základní kolo a finále, kam postoupilo patnáct dětí. Lektorkou této kategorie byla Jitka Jirušová (Děčín). Lektorkou III. kategorie byla Lucka Nováková (Mladá Boleslav). Zde v počtu 20 soutěžících nad 14 let se uskutečnilo rovnou finále.

Celkově se soutěže zúčastnilo 149 dětí, a to z Děčina, Jičína, Mladé Boleslav, Prahy, Železného Brodu, Jilemnice, Hradce Králové, Hrádku nad Nisou a Chrastavy.

Porota se představila ve složení: hlavní rozhodčí – Jana Boučková (Železný Brod), Kateřina Bachmanová (Vratislavice – Liberec), Monika Kocurková (Jičín), Zdeňka Kopalová (Železný Brod), Martina Wudyová (Mladá Boleslav).

Porota to neměla vůbec jednoduché, protože všichni soutěžící cvičili hezky, a vybrat ty nejlepší je opravdu těžké. Přesto si myslím, že nikdo neodešel poražený. Všichni si odnesli nějaký dárek, a co je důležité, také dobrý pocit z cvičení a nové zážitky.

Na závěr bych chtěla poděkovat městu Chrastava, které nám umožnilo soutěž uskutečnit díky přidělenému grantu. Dále velmi děkujeme našim sponzorům: firmě ADMAL-CZ s.r.o., Bílý Kostel nad Nisou 248; firmě Eva Kašpárková, specializovaný maloobchod, Růžek 3, Chrastava, VELO A SPORT, v.o.s., Chrastava a firmě WINNER, s.r.o., Chrastava.

Poděkování patří také I.Henzlové, která upekla nádherné dorty, M. Bednářové a P. Martinů, které se postaraly o to, aby všichni měli kde se občerstvit a nabrat novou energii. Nesmím také zapomenout na ty, kteří přispěli k tomu, aby celá soutěž proběhla hladce: R. Hradcová, E. Brožková, I. Kohliková, I. Henzlová. A samozřejmě velké poděkování patří také p. Luboši Komárkovi, který se nám i letos ochotně postaral o ozvučení celé soutěže.

Miss sympatie

1. Hynková Tereza – Chrastava
2. Nehasilová Olga – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová Děčín
3. Loudátová Adéla – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová Děčín

I. kategorie

1. Kolmanová Anna – Mladá Boleslav
2. Bozseníková Markéta – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová Děčín
3. Černá Klára – Mladá Boleslav
4. Kovandová Klára – Fit Aerobic Jičín – D.Kocourková
5. Bathelová Petra – Mladá Boleslav
6. Koutcká Klára – Mladá Boleslav

II. kategorie

1. Pilnáčková Markéta – Hrádek nad Nisou
2. Mikulová Michaela – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová, Děčín
3. Doubravová Kateřina – Fit studio Gábina, Mladá Boleslav
4. Kratochvílová Sára – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová, Děčín
5. Řezáčová Anna – Fitstudio Fajjn Jitka Jirušová, Děčín
6. Svobodová Andrea – Fit Aerobic Jičín – D.Kocourková

III. kategorie

1. Kocourková Renáta - Fit Aerobic Jičín D.Kocourková
2. Wudyová Lucie - MW GŠ Mladá Boleslav
3. Myslivcová Martina – Liberec
4. Nováková Andrea - MW GŠ Mladá Boleslav
5. Hradecká Anna - MW GŠ Mladá Boleslav
6. Cirmonová Gabriela - MW GŠ Mladá Boleslav

Marie Hájková

Výprava v povodí řeky Střely - Putovní tábor ŠD v RS Zátiší – Plasy

Naše výprava začala v neděli 1.7.2007 a skončila v pátek 6.7. Musíme konstatovat, že během celé doby jsme si vody užili až až... Děšť nás pronásledoval na každém kroku. A jako by to nestačilo, někteří členové výpravy zápasili také s nemocí. Ale přesto jsme všechno zdárně zvládli. Začalo to výpravou do nejmenšího města ČR a snad i v celé Evropě (asi 20 stálých obyvatel). Najdete zde zbytek gotického hradu, barokní zámek, klášter servitů, kostel Panny Marie Sedmibolestné, kamenný most ze 14. století... A jak se město jmenuje? Rabštejn nad Střelou. Cesta nebyla jednoduchá. Do města jsme se dostali přes přírodní památku U Báby a U Lomu, která byla prohlášena v roce 1933 chráněnou památkou monumentálních žulových balvanů Dědek (výška 6m, šířka 12m) a Bába (výška 4m) vzniklých zvětráváním hrubozrnné žuly. Další den v úterý naše výprava směrovala do města Plasy, které bylo na město povýšeno až v roce 1960. Zde jsme navštívili cisterciácký klášter, založen Vladislavem II. Je tu co obdivovat. Jako například krásné schodiště, chodby, knihovnu, kuřácký salonek. Prohlédli jsme si také budovu bývalého špitálu, kde je výstava starých lékáren. Klášter je na bažinaté půdě, a tak budova stojí na dřevěných pilotech. Co zajímalo všechny - barokní záchodky, které sice nebyly splachovací, ale ústily do vodního kanálu, který odváděl veškeré odpady z kláštera do říčky Střely. Po zhlédnutí kláštera následovala rodinná hrobka Metternichů a Metternichovská hut'.

Ve středu jsme vyrazili vlakem do Mladotic a odtud zpět do RS Zátiší – Plasy pěšky. Cesta vedla podél řeky Střely, která v minulosti byla též nazývaná Lososnice, Schnella, Sagita či Šipka. Na závěr našeho pobytu (čtvrtok) všem učarovala krásna hradu Karlštejn.

Naši výpravu jsme zakončili stezkou odvahy. I přes strach některých členů výpravy zvládli stezku bez sebemenšího zaváhání všichni.

Všem dětem, kterých bylo 36, a samozřejmě všem vedoucím putovního tábora patří velké poděkování, protože museli překonávat spoustu překážek a nástrah. A nakonec poděkování patří také firmě Kovovýroba Peřina s.r.o., která přispěla svým sponzorským darem. M. Hájková